

УДК 330.336.341.1

Довбенко В.І.

ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОСТКРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ: УРОКИ МИНУЛОГО ТА ЗАВДАННЯ МАЙБУТНЬОГО

У статті розглянуто питання перспектив модернізації економіки України із врахуванням досвіду реформ, здійснених у Польщі. Виявлено причини низької конкурентоспроможності вітчизняної економіки та запропоновано заходи з нарощування збалансованого інноваційного потенціалу розвитку.

Ключові слова: *Україна, Польща, модернізація економіки, інноваційний потенціал розвитку, ресурсозбереження, транскордонне співробітництво*

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси у світі все більше впливають на політику та економіку різних держав, а отже й рівень життя в усіх регіонах світу. І Україна, і Польща, перед якими подекуди постають різні завдання подальшого розвитку, змушені при цьому адекватно і своєчасно відповідати на дані виклики і спільно вирішувати ряд проблем у різних сферах діяльності. Проте як показує досвід останніх років, Польщі вдається це робити набагато краще, про що недвозначно свідчать економічні показники розвитку обох країн.

Внаслідок недостатньо послідовного здійснення Україною власної економічної політики не був створений конкурентоспроможний потенціал розвитку. На сьогодні це призвело до деградації продуктивних сил країни. Економічне зростання протягом ряду років було досягнуто за рахунок нарощування випуску продукції металургійного, хімічного та агропромислового комплексу з використанням відсталого технологічного бази. У результаті прірва між рівнем економічного розвитку України і розвинутих країн світу лише поглиблюється. Отже, постає питання яким чином слід діяти у даній ситуації, щоб максимально використати можливості розвитку економіки і крок за кроком подолати існуючі проблеми.

Мета статті полягає у виявленні основних причин відставання України у соціально-економічному розвитку та пошуку перспективних можливостей відновлення конкурентоспроможного потенціалу та прискорення темпів економічного зростання на основі інноваційної моделі розвитку.

Виклад основного матеріалу. Найбільшим каменем спотикання української економіки є її висока енерго- та матеріаломісткість внаслідок застосування відсталих технологій і відмови від здійснення цілеспрямованої економічної політики на догоду кон'юнктурним інтересам. За умов відносно невисоких цін на енергоносії даний тип економіки дозволяв вирішувати ряд поточних завдань. Однак, вже починаючи з 2005 р. почалися серйозні проблеми, пов'язані із недостатністю коштів для забезпечення зростання економіки, що у подальшому почало створювати реальні загрози не тільки економічному розвитку, але й національній безпеці. В Україні порівняно із

Польщею питомі витрати енергії на одиницю ВВП є в середньому у 2,3-2,5 рази більшими. Тому український бізнес застосовує цілий арсенал додаткових методів впливу на зниження собівартості, включаючи вкрай низьку оплату праці. Останнє підриває стимули до підвищення продуктивності праці за рахунок впровадження нових технологій, а отже, не сприяє переведенню української економіки на інноваційно-інвестиційну модель розвитку.

Польща пройшла довгий і непростий шлях до соціально-економічної стабільності, що дало їй змогу вступити до Європейського Союзу (ЄС). Цьому передували непрості й тривалі реформи. Так наприкінці 1989 р. Л.Бальцеревич представив свій план реформ на основі підвищення ролі приватного сектора в економіці, сприяння конкуренції та відкритості економіки. Перехідний період економічного розвитку Польщі включав розробку Національної стратегії інтеграції у 1997 р., яка передбачала майбутнє членство в ЄС. У 1998 р. в розвиток даної стратегії була прийнята Національна програма підготовки до вступу в ЄС, яка створювала умови для приведення у відповідність вимогам ЄС законодавства та здійснення необхідних структурних перетворень [1].

У квітні 1999 р. було представлено “Стратегію публічних фінансів і економічного розвитку на 2000-2010 роки”, яка одержала назву “Другого плану Бальцеревича”. Першочерговою метою програми було скорочення економічного відставання Польщі від країн-членів ЄС. Для цього необхідно було забезпечити високі темпи економічного зростання. З даною метою було передбачено створення умов для максимального залучення інвестицій та стимулювання створення нових робочих місць, а також здійснення структурної перебудови економіки [2].

У 2010 р. польська економіка за оцінками Світового Банку за обсягом ВВП посіла 20 місце в світі, демонструючи позитивну динаміку зростання, у той час як Україна у даному рейтингу зайняла 51 місце, не досягнувши навіть докризового рівня [3].

Успіхи проведення економічних реформ у Польщі були підкріплені доволі жорсткою монетарною політикою. Польський злотий протягом тривалого часу демонструє впевнену динаміку свого зміцнення, що сприяє зростанню довіри до національної валюти у населення й інвесторів. Україна ж на противагу Польщі не змогла забезпечити стабільність своєї валюти по відношенню до провідних світових валют. Це можна прослідкувати й на зміні співвідношення гривні до злотого. Якщо наприкінці 90-х років обмінний курс був практично паритетним, то на сьогодні курс гривні до злотого становить 0,4. При цьому структура експорту погіршилася. Це у 2008 р. спричинило тяжкі наслідки впливу світової фінансово-економічної кризи на економіку України (табл.1).

З табл. 1 видно, що до кризи темпи зростання ВВП в Україні були вищими, ніж у Польщі, незважаючи на високу інфляцію. Однак вже у 2008 р. ситуація різко змінилася і Україна почала різко відставати від Польщі в соціально-економічному розвитку. Так, якщо за точку відліку взяти рівень ВВП у 2006 р., то ВВП України на кінець 2010 р. становив тільки 98,2% даного рівня, у той час як ВВП Польщі – 118,5%.

Таблиця 1.

**Темпи змін ВВП та рівень інфляції в Україні та Польщі
(% до попереднього року) [4, 5]**

Показники	2007	2008	2009	2010
Темп змін ВВП:				
Україна	7,7	2,6	-15,4	5,1
Польща	6,8	5,2	1,6	3,8
Інфляція:				
Україна	12,8	25,3	16,0	9,4
Польща	2,4	4,4	3,8	2,7

Ще більше, ніж на економіку, криза вплинула на соціальну сферу. Для приведення статистичних даних по різних країнах у порівнянний вигляд часто використовують коефіцієнт паритету купівельної спроможності (ПКС). Так, А.Мазаракі та Т. Мельник [6] оцінюють ВВП на одну особу на рівні \$2478 в Україні та \$11315 у Польщі (співвідношення 1,0:4,5). Із врахуванням ПКС співвідношення ВВП на одну особу складає 1:3. Вплив кризи неоднаково позначився на рівні життя в обох країнах. Результати оцінки наведено у табл. 2.

Таблиця 2.

Показники рівня життя в Україні та Польщі, дол. США [6]

Показники	2008	2009	2010
ВВП на одну особу			
Україна	7351	6224	6790
Польща	17656	18114	18915
Видатки на споживання на одну особу			
Україна	2422	1663	1863
Польща	8515	7522	7644
Видатки на продукти харчування на одну особу			
Україна	957	655	726
Польща	1589	1276	1378

З табл. 2 видно, що ВВП на одну особу в Україні на відміну від Польщі значно знизився після кризи. Ще більшою мірою знизилися видатки на споживання та продукти харчування, що становить практичну загрозу національній безпеці України. Тому на перший план мають вийти чіткі дії уряду, спрямовані на вихід з даної непростой ситуації з допомогою прийняття й реалізації Загальнонаціональної програми підвищення рівня життя в країні на основі курсу на європейську інтеграцію та зміцнення конкурентоспроможного потенціалу розвитку економіки.

Ще однією причиною, яка негативно впливає на стан економіки України є швидке нарощування зовнішнього боргу. Зовнішні зобов'язання разом із боргами корпоративного сектору на 1.01.2010 становили 104 млрд. дол. США (88,9% ВВП).

Таблиця 3.

Динаміка валового зовнішнього боргу України (на початок року) [7]

	2006	2007	2008	2009	2010
Зовнішній борг, млрд. дол. США	39,6	54,5	80,0	101,7	104,0
Темпи змін боргу (до попереднього року), %	-	37,6	46,8	27,1	2,3

Вирішення боргових проблем спонукає до подальшого динамічного нарощування експорту та забезпечення суттєвого припливу іноземних інвестицій в країну. Експортні можливості країни за існуючого рівня науково-технічного потенціалу є обмеженими, а іноземні інвестори продовжують очікувати на суттєве покращення інвестиційного клімату в Україні.

Негативно впливає на стан економіки України також від'ємне сальдо її зовнішньоторговельного балансу. Так за даними Держкомстату України зовнішньоторговельний обіг країни у 2010 р. становив 129,25 млрд. дол. Це більше ніж у 2009 р. (99,9 млрд.), але менше ніж у 2008 р. (170,9 млрд. дол.). Негативне сальдо торгівлі товарами і послугами склало 3,11 млрд. дол. (2009 р. – 1,31, 2008 р. – 13,85 млрд. дол.). При цьому традиційно зберігалось позитивне сальдо у торгівлі послугами, яке склало у 2010 р. 6,20 млрд. дол. [8].

Основним торговельним партнером України є Російська Федерація, негативне сальдо у відносинах з якою тільки за перше півріччя 2010 р. склало 3,68 млрд. дол. Серед інших великих партнерів на зовнішньому ринку негативне сальдо за даний період було з Китаєм і Німеччиною 1,35 та 1,17 млрд. дол. відповідно. Україна і Польща до останнього часу слабо використовують взаємний потенціал економічного розвитку. Явно недостатнім є рівень торгівлі з Польщею – 3,2% експорту та 4,2% імпорту України (негативне сальдо 0,34 млрд. дол.), при тому як частка Росії становила за даний період 24,7% по експортних та 36,7% по імпортних операціях. На Україну припадає 2,54% польського експорту та 1,06% польського імпорту [9], що свідчить про значний потенціал збільшення зовнішньоторговельного обороту даних країн (у кризовому 2009 р. відбулося майже двократне падіння обсягів торгівлі, яке не вдалося компенсувати у 2010 р.). За даними посольства України в Польщі (табл.4), обсяг українських інвестицій в дану країну становить 0,7% від загального їх обсягу за кордоном. Проте їх реальна величина перевищує 1 млрд. дол. США і становить не менше 15-16% закордонних інвестицій України, що співпадає з оцінками О.Дашевської [11].

Таблиця 4.

Динаміка зовнішньоторговельного обороту та взаємних інвестицій України і Польщі, млн. дол. США [10]

Показники	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Зовнішньоторгівельний оборот	1011	2555	3631	4808	6998	3581	4576
Інвестиції в Україну	69,3	224,0	366,0	670,5	694,7	864,9	935,8
Інвестиції з України	0,3	21,3	24,2	30,1	46,9	49,4	49,1

Для відновлення науково-технічного та інноваційного потенціалу України знадобиться тривалий час, який слід використати на розвиток науки з метою створення кумулятивного ефекту для зростання інших сфер економіки на основі ресурсозбереження. Це дасть змогу щорічно вивільняти додаткові ресурси і спрямовувати їх на інвестиції у перспективні проекти.

Інвестиції, а особливо та їх частина, яка спрямовується у сферу інновацій, пов'язані зі значними ризиками. Але для забезпечення необхідної динаміки розвитку економіки у майбутньому іншого шляху в Україні немає. Так з метою підвищення привабливості інноваційної діяльності Німеччина заохочує створення кластерів для гармонізації інтересів сторін-учасників, посилює мотивацію до спільного проведення науково-дослідних розробок, взаємного обміну кадрами між промисловими підприємствами і науковими установами й швидкого поширення нових технологій [12].

На відміну від Польщі в Україні відсутній єдиний загальнодержавний стратегічний документ розвитку держави, що не дає чітко сформулювати довгострокові пріоритети державної політики, на реалізацію яких мають бути спрямовані державні цільові програми. Це негативно впливає на систему формування стратегічних і програмних цілей розвитку. При цьому часто змінюються пріоритети соціально-економічного розвитку, а фінансування величезної кількості державних цільових програм призводить до невиконання поставлених у них завдань.

В Україні не було сформовано належних умов для успішного ведення бізнесу. Це можна проілюструвати на прикладі податкової системи. У рейтингу податкових систем Paying Taxes 2010, підготовленому Світовим банком спільно з PricewaterhouseCoopers, Україна посіла 181 місце із 183 досліджуваних країн. Виконання обов'язкових податкових процедур, таких як ведення податкового обліку, підготовка і подання звітності, сплата податків тощо, вимагають від підприємця щороку витрат часу в розмірі 736 робочих годин (175 місце). За кількістю податків, що припадає на підприємство (147 різних видів) Україна посідає останнє 183 місце [13, с.188-194].

Для підсилення ролі інвестиційної складової у процесах розвитку України і Польщі слід більш активно використовувати можливості та інструменти налагодження транскордонного співробітництва. Однак в Україні на даний момент часу практично відсутні досконалі інвестиційно-інноваційні механізми формування і функціонування кластерів, а також нормативно-правові акти регулювання їх діяльності (існує тільки проект Концепції Національної стратегії формування і розвитку транскордонних кластерів), малоефективними є фінансові механізми залучення необхідних ресурсів в діяльність таких форм об'єднань [13, с.291].

Можливості співпраці України та Польщі у сфері транспорту, ділової кооперації, енергетиці, туризмі, освіті й науці, охороні здоров'я, а також заходи для налагодження співпраці та очікувані результати від їх впровадження досліджено, зокрема, А.Мазаракі й Т.Мельником (табл. 5).

Представлені у табл. 5 напрямки співробітництва є важливими для формування сприятливого середовища розвитку економічних та політичних

відносин країн. Проте особливу увагу слід звертати на цілі здійснення трансформацій в економіці й соціальній сфері з метою їх усвідомлення на предмет їх суспільної корисності.

Таблиця 5.

Основні напрямки співробітництва України та Польщі [6]

Напрямок співпраці	Основні заходи для налагодження співпраці	Результат
Транспорт	<ul style="list-style-type: none"> - розбудова транс'європейських транспортних коридорів та логістичних комплексів; - введення нафтогону Одеса-Броди-Плоцьк-Гданськ - будівництво сучасних магістралей та пунктів перетину кордону 	Збільшення транзитного потенціалу
Ділова кооперація	<ul style="list-style-type: none"> - співпраця у сфері наукових і дослідних розробок; - створення спільних підприємств; - налагодження ділових контактів 	Розвиток інвестиційного потенціалу
Енергетика	<ul style="list-style-type: none"> - спільний видобуток вуглеводнів; - транзит нафти та газу; - експорт електроенергії 	Формування системи енергобезпеки
Туризм	<ul style="list-style-type: none"> - спільне використання рекреаційних ресурсів Карпат; - транскордонне співробітництво; - розвиток системи якісного туристичного сервісу 	Використання туристичного потенціалу
Освіта і наука	<ul style="list-style-type: none"> - співпраця та обмін досвідом між університетами; - кооперація науково-дослідних інститутів 	Реалізація наукового і освітнього потенціалу
Охорона здоров'я	<ul style="list-style-type: none"> - підвищення рівня медичного обслуговування; - налагодження взаємного контролю за поширенням хвороб; - співпраця за спільними програмами відповідно до укладених угод 	Підвищення якості медичного обслуговування

Для покращення інвестиційного клімату в Україні важливо сформувані умови, за яких інвестори стають потенційними партнерами у формуванні нового бізнес-середовища, сприятливого для відтворення капіталу. Досвід провідних країн світу засвідчує, що важливим чинником підвищення конкурентоспроможності стає мінімізація трансакційних та накладних витрат, підвищення керованості та гнучкості діяльності шляхом налагодження оптимальної взаємодії з контрагентами – постачальниками та споживачами на підставі спільної власності на активи, договірних відносин чи неформальних угод. При цьому відбувається еволюція економічної системи у напрямку до формування мережевої економіки, в якій основним джерелом збільшення прибутку компаній є вже не конкуренція, а кооперація та співпраця [14, с.226]. Мережеві кластерні структури дозволяють поліпшити підприємницький клімат в регіоні, налагодити трансфер знань та технологій, встановити взаємовигідні

зв'язки між виробниками і споживачами. У кластерних структурах є кращі можливості для реалізації програм підвищення конкурентоспроможності, вкладення інвестицій за рахунок високої якості розробки проектів, спрощення управління процесом виконання проекту, налагодження професійних контактів та поширення передового досвіду. Особливо актуальним завданням для економік України та Польщі є формування інноваційних кластерів, спроможних розв'язувати складні завдання комерціалізації високоєфективних наукових розробок і забезпечення їх своєчасної пропозиції потенційним споживачам.

Розвинені країни зосереджують увагу на пріоритетних напрямках розвитку технологій, орієнтованих на збільшення суспільних благ. Це насамперед ті галузі і сфери діяльності, які забезпечують охорону довкілля та здоров'я людей (біо-, нанотехнології, фармація, інформаційно-комунікаційні технології), що впливають практично на всі сфери суспільного життя. За умов глобалізації характерним є створення потужних міжнародних інноваційних мереж, здатних проводити спільні науково-технічні дослідження та розробки в різних країнах світу.

Для вивчення можливостей інноваційних систем вивчають показники стану розвитку науково-технологічної сфери та можливості науково-технологічного розвитку на основі показників, ряд з яких наведені у табл. 6.

З табл. 6 слідує, що Україна має значну кількість дослідників (та інженерів), але відстає від країн-лідерів за рівнем витрат на НДДКР на одну особу, кількістю публікацій, інститутів та університетів на 1 млн. населення, а особливо – за кількістю отриманих патентів. Польща, хоча і поступається Україні за числом дослідників і часткою витрат на НДДКР від ВВП, за рештою показників має над нею перевагу.

За даними експертів RAND Corporation Україна посідає 29 місце у світі за індикатором технологічного потенціалу (0,32), а лідерами за даним показником є США (5,03), Японія (3,08) та Німеччина (2,12). Це означає, що Україні слід сконцентрувати зусилля на вирішенні головних цілей та завдань.

Таблиця 6.

Показники стану розвитку науково-технологічної сфери (2004 р.) та можливостей науково-технологічного розвитку [15]

Країна	Кількість дослідників в на 1 млн. мешканців	Витрати на НДДКР на 1 особу, дол. США	Кількість публікацій	Витрати на НДДКР в % від ВВП	Кількість інститутів та університетів на 1 млн. мешканців	Кількість патентів (USPTO та EPO)
Японія	4909	32350	43655	2,8	1,74	117696
США	3676	29240	173233	2,6	63,65	315766
Росія	3587	2260	17589	0,9	1,74	1103
Німеччина	2831	26570	35294	2,4	6,59	61919
Україна	2171	980	2428	1,0	0,58	105
Польща	1358	3910	4127	0,8	5,76	120

На даному етапі в Україні ведеться підготовча робота щодо створення ряду інноваційних кластерів, зокрема, “Біотехнології” та “ІТ-технології” з центром у Львові. Н Мікула зазначає [16], що в українсько-польському транскордонному регіоні з польського боку вже функціонують два потужні кластери “Авіаційна долина” та “Долина екологічної їжі”, які можуть взаємовигідно співпрацювати з учасниками з українського боку, зокрема, з ІТ-кластером. У зв’язку із швидким зростанням потреб у транспортних перевезеннях доцільно на перетині маршрутів вантажних потоків формувати транспортно-логістичні кластери.

На часі розвиток та створення нових транскордонних кластерів у сфері рекреаційно-туристичних послуг та індустрії розваг. На даний час кількість кластерів у Польщі є суттєво більшою ніж в Україні. І особливо значною є їх кількість в інформаційній та інноваційній сферах діяльності.

Конкретними кроками на шляху до належного функціонування механізму взаємодії сторін у сфері господарської діяльності з метою їх приведення у відповідність до вимог ЄС мають стати:

- 1) забезпечення прозорих механізмів взаємодії сторін у сфері цивільно-правових та економічних відносин;
- 2) скорочення термінів розгляду заяв і пропозицій;
- 3) збільшення рівня прав, компетенцій та відповідальності органів самоврядування та громадських організацій;
- 4) налагодження комплексної співпраці сторін.

Висновки. Для зміни ситуації в економіці важливо домагатися крок за кроком реальних змін у ситуації на ринку та соціальній сфері. Для України першочерговим завданням має стати розробка стратегії підвищення конкурентоспроможності національної економіки на основі глибоких структурних змін, спрямованих на підвищення технологічного рівня виробництва. Для здійснення даних перетворень необхідна концентрація значних фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку, що передбачає налагодження тісної співпраці всіх зацікавлених сторін, включаючи зарубіжних партнерів, зокрема, з Польщі. Однак перспективи радикальної модернізації економіки пов’язані із активізацією інноваційної діяльності, спрямованої на швидку та успішну комерціалізацію ефективних науково-технічних розробок. Це вимагає суттєвого покращення інвестиційного клімату. З метою підвищення рівня інвестиційної привабливості Україна має взяти на себе зобов’язання підтримувати стабільність законодавства та сприяти інвесторам і учасникам реалізації перспективних проектів у забезпеченні належних умов їх діяльності.

Список використаних джерел

1. Довганюк І. Адаптація Польщі до економічного простору ЄС як досвід для України / І. Довганюк // Проблеми науки – 2009. – № 12 – С. 48-56.
2. Олексюк Б. Економічні реформи як ключ до успіху. Досвід Польщі [Електронний ресурс]. / Б. Олексюк – Режим доступу: <http://ukrslovo.org.ua/svit/susidy/ekonomichni-reformy-yak-klyuch-do-uspichu-dosvid-polschi.html>.
3. Список стран по ВВП (номинал) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)](http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal)).

4. Country Factfile Ukraine. Jan 2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euromonitor.com/ukraine/country-factfile>.
5. Country Factfile Poland. Jan 2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euromonitor.com/poland/country-factfile>.
6. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Двостороннє співробітництво України та Польщі: стан та можливості активізації / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник // Формування ринкових відносин в Україні – 2010. – № 12 (115). – С. 257-266.
7. О.Воронич Валютно зобов'язані // Український тиждень – 23-29.04.2010. – № 16(129). – С. 30-31
8. Зовнішня торгівля 2010 року: більше, ніж у кризу, та менше, ніж до / [Електронний ресурс]. 17.02.11 – Режим доступу: <http://wto.in.ua/index.php?lang=ua&&page=1&get=3&id=2007>.
9. Собкевич О.В., Савченко В.Г., Шевченко А.В. Стратегічні пріоритети розвитку секторів економіки України в контексті здійснення економічних реформ / О.В. Собкевич, В.Г. Савченко, А.В. Шевченко // Проблеми науки. – 2010. – № 11. – С. 12-17.
10. Стан торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва між Україною та Польщею [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/poland/ua/31251.htm>.
11. Дашевська О.В. Польський вектор в українській зовнішньоекономічній політиці: життя після кризи / Збірник наукових праць Національного університету Державної податкової служби України – 2009. – № 2.– С.38-45.
12. Андрощук Г.О. Програма інноваційного розвитку Німеччини: стратегія високих технологій / Г.О. Андрощук // Наука та інновації – 2009. – № 3. – С. 72-88.
13. Україна в 2010 році: щорічні оцінки суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку. – К.: НІСД, 2010.
14. Механізм структурних зрушень в економіці України (за ред. В.І. Кононенка). – К.: Ін-т. економіки НАНУ. – 2002. – с. 226.
15. Глушко О.О. Технологічний розвиток економіки України з позицій світових тенденцій / О.О. Глушко // Проблеми науки. – 2010. – № 1 – С. 3-9
16. Мікула Н.А. Пріоритети створення інноваційно-інвестиційних транскордонних кластерів та промислових зон у Західних регіонах України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.niss.lviv.ua/file/2011.03.173222.pdf.

Подано до редакції 22 лютого 2011 року

Довбенко В.І.

Перспективи модернізації посткризової економіки України і Польщі: уроки минулого і завдання майбутнього

В статті розглянуті питання перспектив модернізації економіки України з урахуванням досвіду реформ, здійснених в Польщі. Виявлено причини низької конкурентоспособності національної економіки і

предложено мероприятия по наращиванию сбалансированного инновационного потенциала развития.

Ключевые слова: *Украина, Польша, модернизация экономики, инновационный потенциал развития, ресурсосбережение, трансграничное сотрудничество.*

Dovbenko V.I.

Prospects of modernization of postcrisis economy of Ukraine and Poland: lessons of the past and the task of the future

In paper questions of prospects Ukrainian economy modernization are considered in view of experience of the reforms which have been carried out in Poland. It is revealed the reasons of low competitiveness of domestic economy and it is offered actions for escalating the balanced innovational potential of development.

Keywords: *Ukraine, Poland, modernization of economy, innovational potential of development, ресурсосбережение, трансграничное cooperation.*

Довбенко Вячеслав Иванович – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Національного університету “Львівська політехніка”.